

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 240/05-41

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 5. apríla 2007 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho, zo sudkyne Marianny Mochnáčovej a sudcu Ladislava Orosza v konaní o sťažnosti Ing. Ľ. J., H., zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Humenné v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 1195/01, za účasti Okresného súdu Humenné, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Ing. Ľ. J. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Humenné v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 1195/01 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Humenné p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 1195/01 konal bez zbytočných prietáhov.

3. Ing. Ľ. J. priznáva finančné zadostučinenie v sume 40 000 Sk (slovom štyridsaťtisíc slovenských korún), ktoré mu je Okresný súd Humenné p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Humenné je p o v i n n ý uhradiť Ing. Ľ. J. trovy právneho zastúpenia v sume 10 633,80 Sk (slovom desaťtisícšesťstotridsaťtri slovenských korún osemdesiat halierov) na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. I. R., K., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením sp. zn. II. ÚS 240/05 z 24. augusta 2006 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť Ing. Ľ. J. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Humenné (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 1195/01.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ podal 11. júla 1995 okresnému súdu žalobu, ktorou sa domáhal vyslovenia neplatnosti odvolania z funkcie vedúceho oddelenia, neplatnosti výpovede, zaplata ušlej mzdy a priznania náhrady trov konania. Okresný súd rozhodol vo veci rozsudkom sp. zn. 9 C 782/95 z 15. marca 1996, ktorým zároveň vylúčil nárok na náhradu ušlej mzdy na samostatné konanie.

Sťažovateľ uviedol, že ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu nebolo konanie vo veci právoplatne skončené.

V sťažnosti sa sťažovateľ domáhal, aby ústavný súd podľa čl. 127 ústavy rozhodol, že postupom okresného súdu bolo porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a súčasne žiadal, aby mu ústavný súd priznal finančné zadost'učinenie v sume 100 000 Sk a aby prikázal okresnému súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 1195/01 konať bez zbytočných prietahov.

Okresný súd sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k sťažnosti podaním sp. zn. Spr 4003/2006 doručeným ústavnému súdu 28. februára 2007, v ktorom sa okrem iného uvádza:

„Vec sp. zn. 9 C/1195/01 napadla na Okresný súd Humenné dňa 11. 7. 1995 a mala pôvodne sp. zn. 9 C/782/95. Vec ako zákonnej sudkyňi bola pridelená JUDr. E. B..

Podanou žalobou sa žalobca Ing. L. J. domáha, aby súd určil, že jeho odvolanie z funkcie vedúceho oddelenia podnikateľskej činnosti a obchodu podľa rozhodnutia primátora mesta H. č. j. 438/94 PM zo dňa 22. 12. 1994 je neplatné. Zároveň žiadal, aby súd určil, že výpoveď z pracovného pomeru podľa rozhodnutia primátora mesta H. č. j. 101/95-Prim. zo dňa 6. 2. 1995 je neplatná a žalovaného Mesto H. zaviazal zaplatiť žalobcovi ušlú mzdu ako aj trovy konania do troch dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. (...)

Z obsahu sťažnosti sťažovateľa Ing. L. J. vyplýva, že tento sa sťažuje okrem iného na skutočnosť, že spis sp. zn. 9 C/1195/01 Okresný súd Humenné odstúpil Krajskému súdu v Prešove na rozhodnutie o jeho odvolaní až dňa 13. 3. 2003, teda po štrnástich mesiacoch. V tejto súvislosti je žiaduce poukázať na skutočnosť, že sťažovateľ Ing. L. J. dňa 4. 1. 2002 podal odvolanie proti rozsudku Okresného súdu Humenné zo dňa 6. 11. 2001 č. k. 9 C/1195/01-181 s tým, že spis bol dňa 18. 2. 2002 predložený Najvyššiemu súdu SR v Bratislave na rozhodnutie o dovolaní žalobcu, pričom Najvyšší súd SR v Bratislave rozsudkom zo dňa 28. 11. 2002 č. k. 3 Cdo/25/02-205 v spojení s opravným uznesením zo dňa 10. 2. 2003 č. k. 3 Cdo/25/02-210 dovolanie žalobcu zamietol s tým, že spis bol

vrátený na Okresný súd Humenné dňa 13. 2. 2003 a následne bol tento spis dňa 13. 3. 2003 predložený Krajskému súdu v Prešove na rozhodnutie o odvolaní žalobcu. Z tohto teda vyplýva, že namietané obdobie nemožno považovať za obdobie priesťahov v konaní spôsobených postupom Okresného súdu Humenné.“

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

Sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval a prijal na ďalšie konanie II. senát ústavného súdu. Na základe Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na rok 2007 sa stal sudca spravodajca v tejto veci členom IV. senátu. Vzhľadom na to vo veci samej o sťažnosti sťažovateľa rozhodoval IV. senát ústavného súdu v zložení uvedenom v záhlaví tohto nálezu.

II.

Z obsahu sťažnosti a zo súdneho spisu okresného súdu sp. zn. 9 C 1195/01 (pôvodne sp. zn. 9 C 782/95) ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav konania:

Konanie začalo 11. júla 1995 podaním žaloby, ktorou sa sťažovateľ domáhal vyslovenia neplatnosti odvolania z funkcie vedúceho oddelenia, neplatnosti výpovede, zaplatenia ušlej mzdy a náhrady trov konania. Okresný súd rozhodol vo veci rozsudkom sp. zn. 9 C 782/95 z 15. marca 1996, ktorým zároveň vylúčil nárok na náhradu ušlej mzdy na samostatné konanie. Prvý úkon vo veci vylúčenej na samostatné konanie (náhrada ušlej mzdy) okresný súd uskutočnil 4. septembra 2001, keď nariadil pojednávanie na 6. november 2001 a zároveň bola tejto veci pridelená nová sp. zn. 9 C 1195/01.

Ďalší priebeh konania bol nasledovný:

- na pojednávaní uskutočnenom 6. novembra 2001 okresný súd žalobu týkajúcu sa nároku sťažovateľa na náhradu ušlej mzdy zamietol; na pojednávaní sa sťažovateľ

nezúčastnil, pričom jeho neúčasť z rodinných dôvodov bola vopred telefonicky ospravedlnená;

- proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 9 C 1195/01 zo 6. novembra 2001 podal sťažovateľ 4. januára 2002 podal odvolanie, ktorého súčasťou bola aj námietka zaujatosti konajúceho sudcu;

- 18. februára 2002 okresným súdom bol daný pokyn na predloženie spisu Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o dovolaní sťažovateľa podanom okresnému súdu 24. augusta 2001 proti rozsudku Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 Co 91/01 zo 16. mája 2001, ktorým bol potvrdený rozsudok okresného súdu sp. zn. 9 C 782/95 z 29. júna 1998 (neplatnosť odvolania z funkcie vedúceho oddelenia a neplatnosť výpovede);

- rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 25/02 z 28. novembra 2002 v spojení s opravným uznesením najvyššieho súdu tej istej sp. zn. z 10. februára 2003 bolo dovolanie sťažovateľa zamietnuté a spis bol 13. februára 2003 vrátený okresnému súdu;

- 4. marca 2003 okresným súdom bol daný pokyn na predloženie spisu krajskému súdu, aby rozhodol o odvolaní sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 9 C 1195/01 zo 6. novembra 2001, ktorého súčasťou bola aj námietka zaujatosti konajúceho sudcu;

- uznesením sp. zn. 4 Co 122/03 z 21. mája 2003 krajský súd zrušil prvostupňový rozsudok a vec vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie okresnému súdu a súčasne vyslovil, že zákonný sudca nie je vylúčený z prerokovania a rozhodovania vo veci. Spis bol okresnému súdu vrátený 31. júla 2003;

- 11. augusta 2003 okresný súd nariadil termín pojednávania na 2. september 2003;

- okresný súd pojednávanie uskutočnené 2. septembra 2003 odročil na 29. september 2003, sťažovateľ svoju neúčasť na pojednávaní písomne vopred ospravedlnil;

- na pojednávaní uskutočnenom 29. septembra 2003 okresný súd zamietol žalobu vo vzťahu k nároku sťažovateľa na náhradu ušlej mzdy;

- 10. novembra 2003 sťažovateľ podal odvolanie proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 9 C 1195/01 z 29. septembra 2003;

- 1. decembra 2003 bol spis predložený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľa;

- uznesením sp. zn. 4 Co 521/03 z 13. septembra 2004 krajský súd zrušil prvostupňový rozsudok a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie;

- 4. apríla 2005 bol spis pridelený na rozhodnutie inému zákonnému sudcovi a 1. júna 2005 bola vec opätovne pridelená na rozhodnutie pôvodnému sudcovi;

- 8. júla 2005 okresný súd nariadil pojednávanie na 11. november 2005, na tomto pojednávaní okresný súd zamietol žalobu v časti týkajúcej sa nároku sťažovateľa na náhradu ušlej mzdy a uplatnený nárok na odstupné vylúčil na samostatné konanie. Rozsudok v zamietnutej časti týkajúcej sa ušlej mzdy nadobudol právoplatnosť 31. decembra 2005;

- 11. januára 2006 bol daný pokyn, aby veci v časti nároku sťažovateľa na zaplatenie odstupného bola pridelená nová spisová značka;

- 6. februára 2006 bola vec zaevidovaná pod sp. zn. 9 C 32/06 a pridelená na rozhodnutie zákonnému sudcovi, ktorý 7. februára 2006 dal pokyn, aby sťažovateľ bol vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku;

- 30. marca 2006 bola okresnému súdu doručená žiadosť sťažovateľa o oslobodenie od súdnych poplatkov;

- v čase od 6. apríla 2006 do 12. mája 2006 bol predmetný spis na základe žiadosti zapožičaný krajskému súdu;

- uznesením zo 17. mája 2006 okresný súd nepriznal sťažovateľovi oslobodenie od platenia súdneho poplatku;

- po doručení odvolania sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov krajský súd uznesením z 29. novembra 2006, ktoré nadobudlo právoplatnosť 13. januára 2007, potvrdil prvostupňové uznesenie;

- uznesením sp. zn. 9 C 32/06 zo 7. februára 2007 okresný súd konanie zastavil z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku v stanovenej lehote.

Ústavný súd na okresnom súde zistil, že konanie vo veci nie je skončené, pretože sťažovateľ 27. februára 2007, teda v lehote na podanie odvolania proti rozhodnutiu o zastavení konania, súdny poplatok zaplatil.

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov...

Sťažovateľ zároveň namietal aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu“ (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

1. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie o priznaní nároku na náhradu ušlej mzdy alebo iných nárokov súvisiacich s ukončením pracovného pomeru nemožno vo všeobecnosti považovať za skutkovo a právne zložitú vec. Na tomto konštatovaní nič nemení ani fakt, že uplatnený nárok bol súčasťou konania o neplatnosť odvolania z funkcie vedúceho oddelenia a neplatnosť výpovede, ktoré bolo vedené okresným súdom od 11. júla 1995 pod sp. zn. 9 C 782/95. Uvedené konanie bolo z hľadiska namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov už vyhodnotené nálezom ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 3/00 z 21. júna 2000, a preto sa ústavný súd v súlade s obsahom sťažnosti zaoberal iba rozhodovaním o nároku sťažovateľa na náhradu ušlej mzdy po jeho vylúčení na samostatné konanie vedené pod sp. zn. 9 C 1195/01 a taktiež neskúmal ani obdobie priebehu konania,

ktoré bolo vyhodnotené už v predchádzajúcom náleze ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 3/00 z 21. júna 2000.

Keďže na rozhodovanie o samotnom nároku na náhradu ušlej mzdy existuje dostatok stabilizovanej judikatúry všeobecných súdov, kde je upravená aj metodika postupu pri riešení týchto sporov, nepovažuje ústavný súd napadnuté konanie za právne ani fakticky zložité.

2. Správanie účastníka je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní vedenom okresným súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov.

Ústavný súd konštatuje, že s'ťažovateľ sa podieľal na spomalení konania tým, že neúspešne namietal zaujatosť konajúceho sudcu a neúspešne uplatňoval oslobodenie od súdnych poplatkov za odvolanie, čo však nemožno kvalifikovať ako jeho pričinenie na vzniku priet'ahov v konaní, ale na druhej strane to objektívne viedlo k predĺženiu priebehu konania.

3. Napokon ústavný súd z hľadiska existencie zbytočných priet'ahov hodnotil samotný postup okresného súdu v napadnutom konaní.

Z obsahu predloženého spisu ústavný súd zistil, že rozsudkom okresného súdu sp. zn. 9 C 782/95 z 15. marca 1996 bol nárok s'ťažovateľa na náhradu ušlej mzdy vylúčený na samostatné konanie, avšak existencia zbytočných priet'ahov pri rozhodovaní o priznaní tohto nároku bola už čiastočne vyhodnotená ústavným súdom v predchádzajúcom náleze sp. zn. I. ÚS 3/00 z 21. júna 2000. Zohľadňujúc uvedené ústavný súd zistil nečinnosť okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 1195/01 v nasledovných obdobiach:

- od 21. júna 2000 (vydanie nálezu ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 3/00) do 4. septembra 2001 (okresný súd nariadil pojednávanie na 6. november 2001 a prvýkrát uviedol sp. zn. 9 C 1195/01), t. j. viac ako 1 rok a 2 mesiace,

- od 13. septembra 2004 (uznesenie krajského súdu, ktorým bol zrušený prvostupňový rozsudok) do 8. júla 2005 (okresný súd nariadil termín pojednávania), t. j. takmer 10 mesiacov nečinnosti.

Okrem nečinnosti, ktorá spolu predstavovala 2 roky, bol postup okresného súdu v konaní poznačený nesústredenosťou a neefektívnosťou.

Je pravdou, že okresný súd v merite veci do 8. júla 2005 rozhodol dvakrát. Obidva meritórne rozsudky však boli v rámci odvolacieho konania zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie. V prvom prípade bol rozsudok zrušený z dôvodu, že sťažovateľovi bola odňatá možnosť konať pred okresným súdom a v druhom prípade okresný súd opomenul rozhodnúť o sťažovateľom uplatnenom nároku na odstupné, v dôsledku čoho vyhodnotil odvolací súd v odôvodnení uznesenia, ktorým zrušil prvostupňový rozsudok, toto rozhodnutie a konanie, ktoré predchádzalo jeho vydaniu za „*neúplné a predčasné*“. Uvedený postup okresného súdu v konaní považuje ústavný súd za nesústredený a neefektívny, teda taký, ktorý v konečnom dôsledku nevedol k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľa v primeranom čase.

Rozsudkom z 11. novembra 2005 okresný súd žalobu sťažovateľa v časti týkajúcej sa nároku na náhradu ušlej mzdy zamietol a v časti nároku na odstupné vylúčil na samostatné konanie.

Keďže sťažovateľ uplatnil nárok na odstupné už na pojednávaní, ktoré sa uskutočnilo 29. septembra 2003, považuje ústavný súd aj konanie v časti týkajúcej sa tohto nároku za neefektívne.

V súvislosti s uvedeným ústavný súd už v predchádzajúcej judikatúre uviedol, že „Samotným prerokovaním veci na všeobecnom súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu“ (napr. IV. ÚS 221/04).

Ústavný súd nemohol akceptovať tú časť vyjadrenia okresného súdu, v ktorej ako dôvod nemožnosti konať vo veci uvádza, že spis bol predložený v rámci dovolacieho konania najvyššiemu súdu ohľadom preskúmania konania, v ktorom sa rozhodovalo o neplatnosti odvolania sťažovateľa z funkcie vedúceho oddelenia a o neplatnosti výpovede.

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoj predchádzajúci nález sp. zn. I. ÚS 3/00 z 21. júna 2000, v ktorom okrem iného uvádza, že „Dovolacie konanie však podľa názoru ústavného súdu nie je zákonnou prekážkou postupu konania. Prekážky postupu konania sú taxatívne vymedzené v § 107 až 111 OSP. Tieto ustanovenia neobsahujú právnu normu, ktorá by umožňovala, aby všeobecný súd nekonal a nerozhodoval vo veci len z dôvodu, že v súvisiacom spore je začaté dovolacie konanie. Takýmto ustanovením nie je ani § 109 ods. 2 písm. c) OSP, pretože dovolacie konanie začína na základe mimoriadneho opravného prostriedku, ktorý nemožno subsumovať pod citovanú normu OSP“. Ústavný súd v uvedenom náleze poukázal aj na možnosť založenia osobitného spisu, v ktorom by sa konalo a rozhodovalo o nároku na náhradu mzdy.

Uvedený postup okresného súdu nesvedčí o tom, že by svoju činnosť organizoval v súlade s povinnosťou uloženou mu § 100 ods. 1 OSP tak, aby bola vec čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k názoru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 1195/01 došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

IV.

Pretože ústavný súd zistil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho

záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru okresným súdom, prikázal mu, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza sťažovateľ domáhajúci sa rozhodnutia súdu vo svojej veci.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti žiadal aj o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 100 000 Sk z dôvodov uvedených v sťažnosti a vyjadrení z 12. marca 2007. Poukázal najmä na to, že „... je dlhodobo stresovaný existujúcim stavom konania a jeho viera v možnosť dovolať sa svojho práva v konaní pred Okresným súdom v Humennom je navždy otrasená“.

Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen deklarovanie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

Podľa názoru ústavného súdu prichádza v tomto prípade do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia.

Pri určení finančného zadost'učinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania okresného súdu vedeného pod sp. zn. 9 C 1195/01 a berúc do úvahy konkrétne okolnosti prípadu, ako aj skutočnosť, že konanie vo veci nebolo do rozhodnutia ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd považoval priznanie sumy 40 000 Sk za primerané finančné zadost'učinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku jeho právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátkou JUDr. I. R.. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2005, ktorá bola 16 381 Sk a pri tretom priznanom úkone za právne služby vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2006, ktorá bola 17 822 Sk.

Úhradu priznal za tri úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie sťažnosti a vyjadrenie k sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to za dva úkony po 2 730 Sk a za jeden úkon 2 970 Sk, t. j. spolu 8 430 Sk, čo spolu s režijným paušálom 2 x 164 Sk a 1 x 178 Sk predstavuje sumu 8 936 Sk. Keďže advokátka je platcom dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“), uvedená suma bola zvýšená o DPH vo výške 19 % podľa § 18 ods. 3 citovanej vyhlášky a podľa § 27 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov. Trovy právneho zastúpenia vrátane započítania DPH a režijného paušálu boli priznané v celkovej sume 10 633,80 Sk.

Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. apríla 2007